

Et liv med leire

Han var designer på PP i 40 år og har inntatt noen av verdens største museer. Likevel blir Leif Helge Enger fortsatt rørt av positiv omtale.

- LANG tid og lang tid. Et tiår går jo sabla fort. Fire tiår. Det er ingenting!

Ansiktet til Leif Helge Enger sprekker opp i et stort smil. Så spretter 80-åringen opp av stolen og fyker inn på kjøkkenet for å hente kaffe. Det klirrer i porselen. Snart er han tilbake med to hvite kopper på koboltblå skåler.

- Ser du de myke overgangene? spør han og stryker fingrene lett over skåla.

- Og denne hanka her. Den får du et grepa tak i. Nå skal jeg vise deg, fortsetter han og forsvinner nynnende tilbake til kjøkkenskapene.

SPISESTUEBORDET FYLLES opp av et variert utvalg med kopper fra egen produksjon, og lyset fra det store vinduet får det til å funkle i «hvitt gull».

Så er Enger i gang med en rask innføring i form og funksjon: Hvilke kopper som er vellykka, og hvem som er bom. Gjensynet med dårlig design får det til å gå et kort støt gjennom kroppen hans.

- Men den her, sier Enger fornøyd henvendt til den første koppen.

- Den kan jeg trygt anbefale, men den laga jeg etter at jeg slutta på PP. Så den får du ikke kjøpt, ler han.

DA ENGER gikk av med pensjon i 2001, hadde han vært en del av Porsgrunds Porselænsfabrik gjennom en hel yrkeskarriere. Selv oppsummerer han tida med to ord: Alle tiders.

Enger er i dag representert ved kunstindustrimuseene i Norge, men også verdens største kunstindustrimuseum, Victoria and Albert Museum i London, har innlemmet gjenstander fra Enger i sine samlinger.

Det samme gjelder for det internasjonale keramikkmuseet i Faenza i Italia, og gullmedaljen fra konkurransen der i 1963 henger fortsatt på soverommet.

- Jækla fin. Ikke noe juks, gliser designeren stolt.

PÅ PORSELENSMUSEET i Porsgrunn har han nå fått en egen hylle omgitt av samtidige designere som Anne-Marie Ødegaard, Grete Rønning, Unni Johnsen, Eystein Sandnes og Konrad Galaaen.

Publikum kan her betrakte et lite utvalg av gjenstander fra designerens omfattende produksjon ved fabrikk. Fra hånddreide gjenstander i chamottegods, til serviser i delikat porselen.

- Det er kontraster, men det er

helt naturlig, slår opphavsmannen fast.

- Ønsker og oppfatninger forandrer seg jo i løpet av livet, og form er i stadig utvikling.

ENGER KOM til PP i 1961. Han hadde fått utdelt diplomoppgaven på keramikklinja ved Statens håndverks- og kunstindustriskole med beskjed om å lage et servise og en dekorativ gjenstand. Tidligere hadde han tilbrakt en sommer som læregutt på fabrikk og oppsøkte nå sjefen for designavdelingen, Eystein Sandnes.

- Men han var sykemeldt etter en repetisjonsøvelse, smiler Enger og inntar gulvet.

Han iscenesetter raskt hvordan Sandnes hadde blitt sparka ned av sersjanten som ikke var fornøyd med bredden på beinstillinga hans. Nå var sjefen parkert med kneet høyt.

- Så jeg dro hjem til Eystein. Det er bare å begynne, sa han. Bare å sette i gang. Eystein var en kjernekar. En koselig fyr. Det var de forresten hele gjengen. Jeg er en rastløs type og likte å gå rundt på fabrikk. Det var flotte folk i alle avdelinger og en fin kombinasjon av kvinner og menn.

DA UNGE Leif kom til den dekorative oppgaven, gikk han til Galaaen og spurte om å få bruke av steingodsmassen han benyttet til sine mosaikker. Ja, det er greit det, svarte mesteren.

- Det var ingen ledig benk, så jeg satte meg på en taburett og begynte å rulle pølser som skulle føyes sammen til en krukke på gulvet. Den blei til slutt ganske svær, illustrerer han med hånda en drøy meter opp fra bakken.

Den gangen var det ingen selvfølge med bil, men kameraten Gunnar stilte sporty opp og hjalp til å bære krukka på oslotogget og videre til skolen i Ullevålsveien 5.

- Den var ikke til bruk for noe, eller du kunne jo planta et tre opp i der, men det var form, smiler Enger.

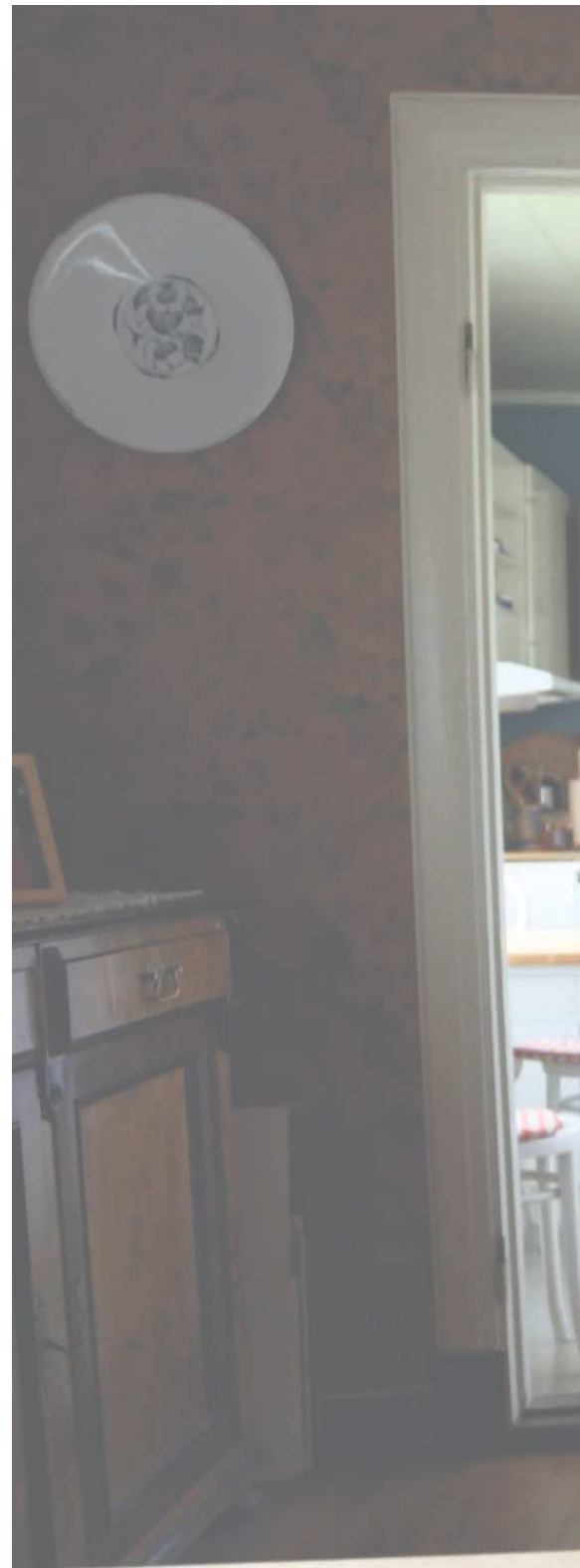
LILLE LEIF vokste opp ved Suttervika brygge som den gangen tilhørte Solum kommune. Barndomshjemmet lå ensomt til i enden av en kjerrevei, men på Norsjø gikk det grasalt med båttrafikk som fraktet med seg folk og fe.

Han var svært flink til å tegne, og i karakterboka skrev læreren S med hardt trykk på pennen slik at bokstaven ble tjukk og god nederst.

LEIF HELGE ENGER

Født i 1934. Utdannet ved Statens Håndverks- og kunstindustriskole, keramikklinjen, med diplom i 1961. Arbeidet som designer ved Porsgrunds Porselænsfabrik fra 1961 til 2001. Har mottatt flere internasjonale utmerkelse for sine arbeider, blant annet gullmedalje fra Faenza og Praha, og designprisen fra Rådet for glass, porselen og flint for serviset Ballade. Er representert ved Victoria and Albert Museum i London, det internasjonale keramikkmuseet i Faenza og norske kunstindustrimuseum.

▼ fortsetter neste side

1

2

1 LEIF HELGE ENGER VAR ANSATT SOM DESIGNER VED PP FRA 1961 TIL 2001. HAN OPPSUMMERER ÅRA SOM ALL TIDERS. **2** TALLERKEN TIL SKALLDYRSERVISET I CHAMOTTEGODS FRA 1962 (FOTO FRA VICTORIA AND ALBERT MUSEUM). **3** DESIGNAVDELINGEN VED PORSELENSFABRIKKEN FOTOGRAFERT I FORBINDELSE MED EN UTSTILLING PÅ KUNSTINDUSTRIMUSEET I 1980. F.V. ANNE-MARIE ØDEGAARD, EYSTEIN SANDNES, KONRAD GALAAEN, GRETE RØNNING OG LEIF HELGE ENGER. **4** ENGER ER REPRESENTERT VED EN REKKE MUSEER, BLANT ANNET PÅ VERDENS STØRSTE KUNSTINDUSTRIMUSEUM I LONDON. DESIGNEREN HAR NÅ FÅTT EN EGEN HYLLE PÅ PORSELENSMUSEET I PORSGRUNN. DER VISES OGSÅ TO DIGITALE FORTELLINGER HVOR ENGER GIR ET LITE INNBLIKK I LIVET PÅ PP.